

Laitila

LAILILAN KAUPUNGIN TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2021

1. Tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät ja ulkoinen tarkastus

- 1) valmistella kaupunginvaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko kaupunginvaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonserneissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kaupunginhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kaupunginhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa kaupunginvaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään kaupunginvaltuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Tarkastuslautakunta voi antaa kaupunginvaltuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kaupunginhallitus antaa kaupunginvaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tilintarkastuksen Laitilan kaupungissa on hoitanut kaupunginvaltuuston valitsemana BDO Auditor Oy. Vastuullisena tarkastajana on toiminut JHT, HT Sinikka Niitynperä.

1.2. Tarkastuslautakunnan kokoonpano valtuustokaudelle 2021-2025:

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja Ari Ketoniemi
Varapuheenjohtaja Pertti Pokki
Jäsen Tuire Kinnala-Helo
Jäsen Joonas Rinne
Jäsen Tiina Uusikartano

Henkilökohtaiset varajäsenet

Juha Laurila
Veikko Urhonen
Helvi Kähkölä
Aki Vainio
Lea Koskinen

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut tietopalvelupäällikkö Tarja Saarela.

Tarkastuslautakunta on arviointityönsä suorittamista varten jakanut hallinto-organisaation mukaiset päävastuualueet tarkastuslautakunnan jäsenille lautakunnittain seuraavasti:

Kaupunginhallitus	Ari Ketoniemi
Sivistysvaliokunta	Joonas Rinne
Sosiaali- ja terveysvaliokunta	Tuire Kinnala-Helo
Rakennus- ja ympäristölautakunta	Tiina Uusikartano
Tekninen valiokunta	Pertti Pokki

1.3. Tarkastuslautakunnan toiminta

Lautakunta on kokoontunut tarkastusvuoden aikana seitsemän kertaa.

Lautakunta on tutustunut kaupungin toimintoihin vastuuviranhaltijoita haastatteleamalla.

Hallintoa ja palvelutuotantoa lautakunnan jäsenet ovat seuranneet kaupunginhallituksen ja muiden toimielimien esityslistojen avulla omien vastuualueidensa mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan hyväksytyn toimintasuunnitelman mukaan painopistealueena vuonna 2021 on ollut sosiaali- ja terveystoimi.

Tarkastuslautakunnan pöytäkirjat ovat olleet nähtävillä kaupungin kotisivuilla.

Sidonnaisuusrekisteri

Kuntalain (410/2015) mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava julkisesti sidonnaisuuksistaan. Säännöstä on sovellettu 1.6.2017 alkaen.

Sidonnaisuusilmoitukset tehdään tarkastuslautakunnalle, joka saattaa ilmoitukset kaupunginvaltuustolle tiedoksi. Sidonnaisuusrekisteri on julkaistava yleisessä tietoverkossa.

Sidonnaisuusrekisteri on julkisesti nähtävillä kaupungin kotisivuilla. Sidonnaisuusilmoitukset on toimitettu kaupunginvaltuustolle tiedoksi 21.3.2022.

Tarkastustapaaminen vuoden 2021 toiminnan arviointia varten:

25.11.2021 Yleiskatsaus sosiaali- ja terveystoimeen

Kaupunginjohtaja on tarkastusvuoden aikana neljässä kokouksessa esittänyt katsauksen ajankohdaisista asioista.

Kaupunginjohtaja, talousjohtaja ja toimialajohtajat esittelivät vuoden 2021 tilinpäätöksen sekä tieto- palvelu- ja työhyvinvointipäällikkö esitteli henkilöstökertomuksen 2021 tarkastuslautakunnalle 5.4.2022.

2. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettaminen ja tavoitteiden toteutuminen

2.1. Kaupungin taloudesta

Kaupungin tilinpäätös antaa selkeän kuvan kaupungin toiminnasta ja taloudesta vuodelta 2021. Myös konsernitilinpäätös on asianmukaisesti laadittu ja kuvaa hyvin laajempia vastuita, mitkä kaupungille kohdistuvat, kun tilannetta tarkastellaan koko konsernin näkökulmasta. Laitilan kaupungin tase osoittaa lainakannan asukasta olevan 3.250 euroa (3.234 euroa vuonna 2020) asukasta kohden, kun se kunnissa keskimäärin oli noin 3.448 euroa asukasta kohti vuonna 2020. Koko konsernin tasolla lainaa on 5.425 euroa asukasta kohti laskettuna (vuonna 2020 luku oli 5.542 euroa).

Kaupungin ylijäämä vuonna 2021 on 1.534.898 euroa, kun muutetun talousarvion alijäämä oli 331.026 euroa. Talousarvio toteutui huomattavasti muutettua talousarviota paremmin.

Kaupungin toimintakulut olivat 61.683.028 euroa vuonna 2021 ja toimintatuotot 11.077.831 euroa.

Kaupungin verorahoitus (verotulot + valtionosuudet) oli 55.507.042 euroa (vuonna 2020 55.014.832 euroa).

Kaupungin vuosikate oli 4.930.472 euroa (5.815.910 vuonna 2020). Vuosikate parani selkeästi ja riitti kattamaan poistot, jotka olivat 3.528.205 euroa ml. arvonalentumiset.

Kaupungin taseessa on tilikauden päättymisen jälkeen kertynyttä ylijäämää yhteensä 7.068.988,14 euroa (v. 2020 se oli 5.298.625,34 euroa).

2.2. Tavoitteiden toteutumisen arviointi

Talous

Vuoden 2021 taloudellinen tulos oli erinomainen. Vuosikatteen ja ylijäämän parantuminen talousarvioon nähden johtui pääosin yhteenlasketusta verotulojen ja valtionosuuksien 1,0 milj. euron ylityksestä sekä toimintatuottojen ylityksestä 2,4 milj. eurolla. Toimintakulut kasvoivat samaan aikaan talousarvioon nähden noin 1,0 milj. eurolla ja poistot ja arvonalentumiset ylittivät talousarvion 0,6 milj. eurolla.

Taloushallinnossa mukaan lukien palkanlaskenta tehtävät hoidetaan nyt pääsääntöisesti omana työnä ja tehtävät ovat vakiintuneet ja saatu hoidettua ajantasaisesti.

Kaupungin investointien määrä on pienentynyt 4,7 milj. euroon vuoden 2020 6,7 milj. eurosta.

Johtaminen ja kaupungin elinvoimaisuus

Korona-aikana on johtamiselta vaadittu uudenlaista muutosjohtajuutta, joka on ohjannut organisaation tekemistä odottamattomien ja uusien haasteiden edessä.

Kaupunkilaisten hyvinvointiin tulee panostaa uudennlaisin keinoin/organisaatorakentein sote-palvelujen siirryttyä hyvinvointialueelle.

Sisäilmaongelmiin on puututtu ja ne on saatu hoidettua kuntoon. Samalla korjausvelkaa on saatu pienennettyä. Entisen Pähkinäpensaas päiväkodin ja Meijeri- rakennuksen myyntitoimenpiteitä tulee jatkaa. Kaupungin vuokra-asunto- ja omakotitonttitarjontaa tulee lisätä. Omakoti- ja teollisuustontteja tulee kaavoittaa lisää.

Väkiluku on laskenut 11 henkilöllä. Kaupungin positiivista markkinointia tulee jatkaa, jotta saadaan uusia asukkaita muuttamaan paikkakunnalle.

Kaupungin hinku- toimenpiteet luovat nykyaikaista ja myönteistä kuvaa kaupungista.

Henkilöstönäkökulma/hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Henkilöstön sairauspoissaolopäivät verrattuna vuoteen 2020 ovat vähentyneet huolimatta koronapandemiasta aiheutuneista sairauspoissaoloista. Vuonna 2020 sairauspoissaolopäiviä oli 11.864 ja vuonna 2021 11.701.

Mielenterveys-sairauspoissaolojen huomattava lisääntyminen ovat huolen aiheena; v. 2020 1483 työpäivää ja v. 2021 2349 työpäivää.

Henkilöstön rekrytointihaasteet useilla toimialoilla ovat merkittävät. Tarkastuslautakunta edellyttää, että kaupunki panostaa työnantajaimagon parantamiseen eri toimenpitein.

WinNovan kanssa marraskuussa 2020 solmitun Kumppanuussopimuksen myötä järjestetyillä koulutuksilla on ollut positiivisia vaikutuksia mm. henkilöstön työhyvinvointiin, vertaistukeen ja sairauspoissaolojen vähenemiseen tietyissä työyksiköissä.

Tarkastuslautakunta kiittää kaupungin henkilöstöä vaikeasta korona-ajasta selviämisestä ja henkilöstön joustamisesta niin, että kaupungin palvelut ovat hoituneet hyvin.

Sivistystoimi

Sosiaali- ja terveystoimissa ja sivistystoimissa on haastavien nuorten hyväksi tehty moniammatillista yhteistyötä, jonka kehittäminen alkoi syksyllä 2021.

Varhaiskasvatuksessa on saatu lisäavustusta koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasaamiseksi ja tällä rahalla on saatu palkattua lisähenkilöstöä lapsiryhmiin. Perusopetukseen ja varhaiskasvatukseen saatiin lisäresurssimäärärahaa suomen kielen opetukseen, mutta sitä ei kuitenkaan käytetty johtuen viranhaltijavaihdosten tuomasta tietokatkosta. Varhaiskasvatuksessa maahanmuuttajataustaisia lapsia on jo lähes 17 %.

Lukio on ollut maksuton 1. vuoden opiskelijoille elokuusta 2021 alkaen. 2. ja 3. vuoden opiskelijoille on myönnetty kirjatukea 200 € / 100 € ja heillä on ollut myös koulun hankkima tietokone käytösään, joten muutos ei ole ollut merkittävä saatujen tukien osalta.

Sosiaali- ja terveystalvet

Koronapandemia lisäsi menoja perusterveydenhuollossa, perhepalveluissa ja toimeentuloturvan tehtäväalueella. Valtiolta saatu avustus kattoi pandemian vaikutuksia.

Erikoissairaanhoidon kulut alittivat alkuperäisen talousarvion 0,6 milj. eurolla, mutta olivat 0,4 milj. euroa suuremmat kuin vuonna 2020.

Työmarkkinatuen kuntaosuus ylittyi 163 000 euroa. Työllistämistoimenpiteitä on ollut käytössä rajoitetusti.

Kaukolakoti on edelleen laitoshoidon antava palveluyksikkö. Sosiaali- ja terveystoimeen on perustettu resurssipooli, mutta työntekijöiden saaminen on ollut haasteellista.

Tekniset palvelut

Teknisessä toimessa henkilökunnan vaihtuvuus on ollut suurta.

Vesihuollon osalta on tehty päätös, että yhtiöittämissuunnitelmasta luovutaan ja jatketaan nykyisellä mallilla eli vesihuolto on osa kunnan toimintaa.

Selvitys tietyistä arviointikertomuksen kohdista

Tarkastuslautakunta edellyttää, että seuraaviin arviointikertomuksen kohtiin annetaan selvitys toteutettavien toimenpiteiden osalta:

- kaupungin positiivisen markkinoinnin lisääminen / kaupunkikuvan parantaminen
- varautumistoimenpiteet hyvinvointialueen käynnistyttyä kaupunkilaisten hyvinvoinnin kehittämiseksi kaupungin oman organisaation osalta
- omakoti- ja teollisuustonttitarjonnan lisääminen etenkin kaavoitusprosessien kiirehtimisellä
- vuokra-asuntotarjonnan lisääminen huomioiden myös yksityiset tarjoajat
- työnantajaimagon kohentaminen
- tarkastelu syistä liittyen henkilökunnan suureen vaihtuvuuteen
- selvitys työmarkkinatuen kuntaosuuden huomattavan ylittymisen syistä

Kaupunginvaltuuston tulee lähettää arviointikertomus käsiteltäväksi lautakunnille/valiokunnille ja kaupunginhallitukselle. Näiden tulee antaa selvityksensä valtuustolle määräaikaan mennessä. Tämän jälkeen kyseiset vastineet tulee antaa tiedoksi tarkastuslautakunnalle viimeistään 30.9.2022.

Yhteenveto

Tarkastuslautakunta on tutustunut 22.4.2022 annettuun tilintarkastuskertomukseen vuodelta 2021. Tarkastuslautakunnalla ei ole huomautettavaa tilintarkastuskertomuksessa esitetyn suhteen. Tarkastuslautakunta ehdottaa valtuustolle, että tilinpäätös hyväksytään ja tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus tilivuodelta 2021.

Laitilassa 10.5.2022

Ari Ketoniemi
puheenjohtaja

Pertti Pokki
varapuheenjohtaja

Tuire Kinnala-Helo
jäsen

Joonas Rinne
jäsen

Lea Koskinen
varajäsen